สาระน่ารู้เรื่องน้ำ

โดย ส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม
สำนักส่งเสริมและประสานมวลชน

สวัสดีค่ะ พบกับ“สาระน่ารู้เรื่องน้ำ” บน website ของกรมทรัพยากรน้ำอีกครั้งนะคะ ซึ่งเรามีเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสาระความรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจมาฝากเหมือนเช่นเคยค่ะ ครั้งนี้พบกับเรื่อง **ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Nino) คืออะไร** ถ้าหากท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะหรือมีเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้กับพวกเราชาว ทน. ก็ส่งข้อมูลมาได้ที่ E – mail Address : chalisa1990@gmail.com พบกันใหม่คราวหน้ากับเรื่องราวดีๆ มีสาระเหมือนเช่นเคยกับ “สาระน่ารู้เรื่องน้ำ” ค่ะ

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เอลนีโญ คือ ปรากฏการณ์สภาวะอากาศแปรปรวนฉับพลัน ที่ส่งผลกระทบต่อโลกอย่างมาก ปรากฏการณ์เอลนีโญคืออะไร ส่งผลกระทบอย่างไรต่อโลกและประเทศไทยบ้าง วันนี้เรามีคำตอบค่ะ

เอลนีโญเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทิศทางของกระแสน้ำและกระแสลม ซึ่งพัดอยู่ระหว่างเส้นศูนย์สูตรและละติจูด ๓๐ องศาใต้ ในบริเวณของมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเราเรียกกระแสลมนี้ว่า ลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้

ในสภาวะปกติ ช่วงฤดูร้อนของซีกโลกใต้ ด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิก หรือบริเวณชายฝั่งประเทศเปรู ทวีปอเมริกาใต้ จะมีความกดอากาศสูง (อุณหภูมิต่ำ) ขณะที่ฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณประเทศอินโดนีเซียและออสเตรเลียมีความกดอากาศต่ำกว่า (อุณหภูมิสูง) ทำให้ลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้พัดจากประเทศเปรูไปยังประเทศอินโดนีเซียและออสเตรเลีย

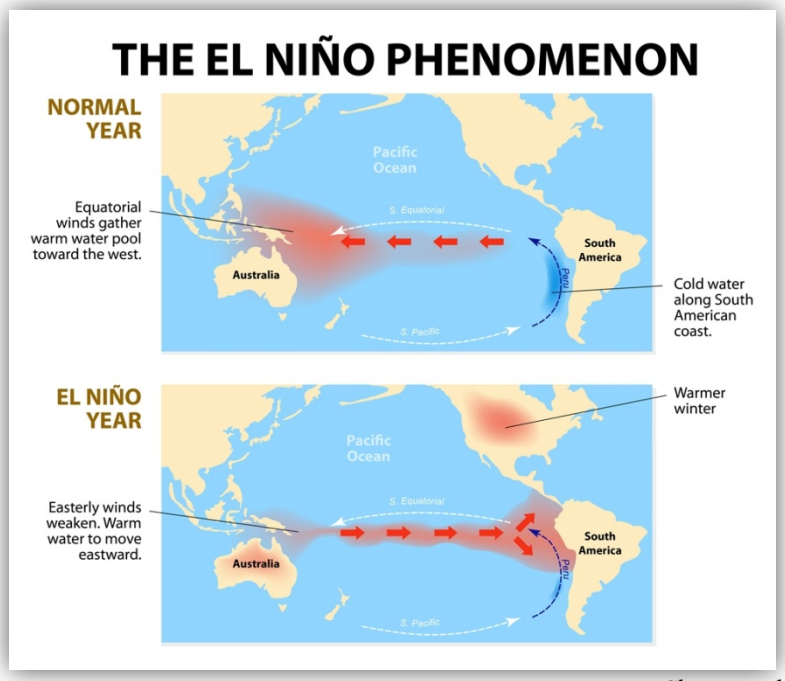

ภาพ : Shutterstock

ลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้นี้มีกำลังแรง และมีผลต่อการเคลื่อนที่ของกระแสน้ำ มันจะพัดพาผิวหน้าของกระแสน้ำ ซึ่งมีอุณหภูมิสูงกว่าระดับน้ำลึก ๆ ไปด้วย ทำให้ด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมีระดับน้ำสูงกว่าระดับน้ำฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกประมาณ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร อีกทั้งน้ำในบริเวณนั้นยังมีอุณหภูมิที่สูงกว่าหรืออุ่นกว่าด้วย และด้วยอิทธิพลของกระแสน้ำอุ่นนี้ ทำให้บริเวณนี้มีความชุ่มชื้นและมีฝนตกชุก ขณะที่ทางชายฝั่งเปรูจะแห้งแล้งแต่ก็มีความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุอาหาร ทรัพยากรทางทะเล และมีสัตว์น้ำที่หลากหลาย อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่มีการเจริญพันธุ์ของปลาทะเลด้วย ซึ่งมาจากการที่กระแสน้ำเย็นด้านล่างดันขึ้นมาแทนที่ผิวน้ำที่ถูกกระแสลมพัดไปนั่นเอง

การเกิดเอลนีโญ (El Nino)

อย่างไรก็ตามหากปีใดที่เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ลักษณะของกระแสลมและกระแสน้ำจะเปลี่ยนไป โดยลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้อ่อนกำลังลง กระแสลมเปลี่ยนทิศเป็นตรงกันข้าม เนื่องมาจากความกดอากาศและอุณหภูมิในฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ ซึ่งปรากฏการณ์เอลนีโญนี้มักเกิดในเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ซีกโลกใต้เป็นฤดูร้อน

สำหรับช่วงฤดูร้อน พื้นที่ซีกโลกใต้จะได้รับแสงอาทิตย์มากกว่าปกติ ทำให้การระเหยของน้ำมากยิ่งขึ้น เกิดการเคลื่อนที่ของอากาศในบริเวณที่มีความกดอากาศสูง (อุณหภูมิต่ำ) เข้าไปแทนอากาศในบริเวณที่มีความกดอากาศต่ำ (อุณหภูมิสูง) เพื่อรักษาความสมดุลของอากาศ เมื่อลมสินค้าตะวันออกเฉียงใต้อ่อนกำลังลง จึงทำให้กระแสลมพัดจากประเทศอินโดนีเซียไปยังชายฝั่งเปรู ทวีปอเมริกาใต้แทน บริเวณประเทศเปรูจากที่เคยแห้งแล้งเนื่องจากอิทธิพลของกระแสน้ำเย็น กลับมีฝนตกหนัก เนื่องจากกระแสน้ำอุ่นที่พัดจากชายฝั่งประเทศอินโดนีเซียไปกองรวมกันบริเวณชายฝั่งเปรู บริเวณดังกล่าวจึงมีความชุ่มชื้นมากกว่าปกติ ฝนตกหนักมากขึ้น อีกทั้งกระแสน้ำเย็นยังไม่สามารถลอยตัวขึ้นมาบริเวณผิวน้ำได้ ทำให้จากเดิมที่เคยอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธาตุอาหารก็กลับลดลง ขณะที่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณประเทศอินโดนีเซีย ออสเตรเลียก็เกิดแห้งแล้งอย่างฉับพลันจากปกติที่ฝนตกชุก ส่งผลให้เกิดไฟไหม้ป่าอย่างรุนแรง

เอลนีโญส่งผลต่อประเทศไทยอย่างไร

ถึงแม้ประเทศไทยจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่ก็ได้รับผลกระทบอยู่บ้าง โดยหากปีใดเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ จะทำให้อุณหภูมิของอากาศสูงกว่าปกติ บริเวณที่ฝนตกชุกกลับแห้งแล้ง เช่น ในปีพ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ประเทศไทยก็ประสบภาวะแห้งแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญเช่นกัน

ภาพ : Pixabay

สรุปแล้ว เอลนีโญเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้สภาพอากาศแปรปรวน บริเวณที่เคยฝนตกชุกจะกลับแห้งแล้ง บริเวณที่แห้งแล้งกลับฝนตกชุกกว่าปกติ ซึ่งปรากฏการณ์เอลนีโญอาจทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ หากอุณหภูมิของโลกสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ที่มา : https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/69539/-blo-sciear-sci-